

De werking van EFRAG gedurende 2002

JAN VERHOEYE

Accountant en Belastingconsulent

Vennoot DE DEYNE VERHOEYE Accountants en Belastingconsulenten

Docent Hogeschool Gent

Vermits de IAS-normen worden uitgewerkt door een particuliere organisatie waarin Europa als dusdanig geen inspraak heeft (de "International Accounting Standards Board" – IASB), heeft de Europese Commissie een European Accounting Regulatory Committee in het leven geroepen dat de IAS moet doorlichten en vervolgens beslist of de normen, rekening houdend met de Europese context, bindend kunnen worden verklaard. De Europese privé-sector ging mee in die dynamiek door op haar beurt, in april 2001, de European Financial Reporting Advisory Group, kortweg EFRAG, op te richten. EFRAG is een adviesgroep die het bedrijfsleven en de belangrijkste partijen begaan met financiële verslaggeving, inspraak wil geven in het debat.

Jan VERHOEYE, accountant en belastingconsulent, zetelt in de Supervisory Board van EFRAG en geeft toelichting bij de voornaamste activiteiten van de Adviesgroep in 2002.

EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group) draaide in 2002 voor het eerst op volle toeren. Vooral de TEG, de "Technical Expert Group" had de handen vol met de diverse moderniseringsprojecten die de IASB (International Accounting Standard Board) op stapel heeft staan. De publicatie op 11 september 2002 in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen van de IAS-verordening is daar niet vreemd aan. Door deze verordening stevent Europa van 2005 af op de verplichte toepassing van de IAS-standaarden in de geconsolideerde jaarrekening van genoteerde vennootschappen. Mede daardoor heeft IASB beslist om enerzijds een aantal standaarden te evalueren en ingrijpend aan te passen en anderzijds een aantal bijkomende standaarden te ontwikkelen. De door de IASB aangepaste en nieuw ontwikkelde standaarden zullen dan niet langer IAS (International Accounting

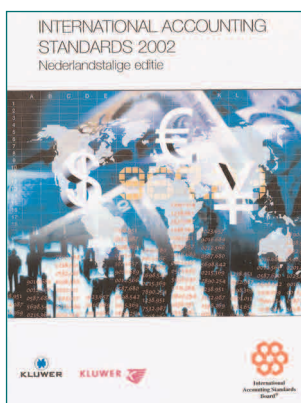
Standards) heten, maar omgedoopt worden tot IFRS (International Financial Reporting Standards).

In wezen heeft EFRAG zich gedurende 2002 bezig gehouden met drie grote IASB projecten. EFRAG publiceerde haar definitieve commentaar op de IAS "Improvement projects". EFRAG publiceerde tevens de definitieve commentaar op de voorgestelde aanpassingen IAS 32 en IAS 39, alsook die op de IASB exposure draft over eerste toepassing van de IAS/IFRS-normen.

1. First time application

Deze laatste standaard is uiteraard meteen van toepassing op alle Europese vennootschappen die voor het eerst de IAS/IFRS zullen moeten toepassen. Principieel moet de eerste IAS/IFRS-jaarrekening expliciet en onvoorwaardelijk in overeenstemming zijn met alle IAS/IFRS die van toepassing zijn op afsluitdatum van het eerste IAS/IFRS-boekjaar. Op de retroactieve toepassing van de toepasselijke IAS/IFRS zijn een beperkt aantal, maar belangrijke afwijkingen mogelijk.

Het betreft hoofdzakelijk de wederamenstelling van de historische kostprijs, de bepaling van de nettoverplichting uit hoofde van een toegezegde pensioenregeling en het bepalen van het omrekeningsverschil inzake de netto-investering van een onderneming in een buitenlandse eenheid.

INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARDS IN HET NEDERLANDS

De officiële Nederlandse vertaling van de International Accounting Standards werd op 28 februari 2003 voorgesteld aan de pers.

De voorzitter van de beoordelingscommissie, prof. dr. R.G.A. Vergoosen RA, reikte die dag de eerste twee exemplaren uit aan prof. dr. J. van Helleman RA (voorzitter van de European Financial Reporting Advisory Group, een adviesorgaan van de Europese Commissie) en prof. K. Van Hulle van de Europese Commissie.

De vertaling is uitgegeven onder auspiciën van de International Accounting Standards Committee Foundation (IASCF), dat hiervoor een beoordelingscommissie samenstelde met vertegenwoordigers van o.a. het Koninklijk

Nederlands Instituut voor Registeraccountants (NIVRA), de Commissie voor Boekhoudkundige Normen, het IBR en het IAB.

“International Accounting Standards 2002 — Nederlandstalige editie” wordt in België uitgegeven door Kluwer uitgevers. Het boek telt 1.144 blz. en kan worden besteld tegen de prijs van € 106,00 (incl. BTW) voor een eenmalige aankoop of € 74,20 (incl. BTW voor een abonnement).

U kan hiervoor terecht bij de klantenservice van Kluwer uitgevers, tel. 0800-40 300, fax 0800-17 529.

2. Improvement projects

Bij de IASB “Improvement projects” heeft EFRAG felle kritiek geleverd op het plan van IASB om de afwijkende werking van het getrouwe beeld te laten afhangen van de al of niet bepaalde mogelijkheid daartoe in de nationale wetgeving van het land waar de IAS/IFRS-jaarrekening dient gepubliceerd te worden. Volgens EFRAG moeten de nationale regels wijken voor de IAS/IFRS-regels.

Op het plan van IASB om uitzonderlijke resultaten te schrappen, antwoordt EFRAG genuanceerd. Als de uitzonderlijke resultaten niet meer in een afzonderlijke rubriek worden gegroepeerd, moet er volgens EFRAG voor gezorgd worden dat zij binnen de algemene rubrieken worden opgenomen in duidelijke subrubrieken zodat de lezer van de jaarrekening een duidelijk inzicht blijft hebben.

Op de vraag of een schuld op lange termijn die binnen de twaalf maand moet terugbetaald worden, moet geboekt worden als een “current liability”, ook al is een herfinanciering of een uitstel van betaling onderhandeld na balans-

datum maar vóór de jaarrekening wordt vrijgegeven door de raad van bestuur, antwoordt EFRAG positief.

EFRAG beaamt ook het principe dat het management de motivatie voor de belangrijkste waardeeringsregels in de jaarrekening moet opnemen.

IASB heeft inmiddels ook besloten de LIFO waardering als voorraadwaarderingmethode af te voeren. Die methode leidt immers (in een markt met stijgende prijzen) tot een onderwaardering van voorraad én resultaat. Nog inzake de voorraden beaamt EFRAG de noodzaak om geboekte waardeverminderingen terug te nemen als deze niet langer verantwoord zijn zoals nu reeds bestaat binnen IAS 2.

Rond de huidige IAS 16 maakt EFRAG behoorlijk wat voorbehoud om elke ruil van immateriële of materiële vaste activa te boeken tegen de werkelijke waarde van het afgestane actief. EFRAG pleit om het bestaande onderscheid tussen ruil van al of niet gelijksoortige activa te behouden. Alleen de tweede kunnen tegen werkelijke waarde worden geboekt.

EFRAG verzet zich verder tegen het niet vermelden in de jaarrekening van de bestuurdersbezoldigingen die een belangrijk informatiegeven zijn voor de aandeelhouders.

3. Aanpassingen IAS 32 en IAS 39

De meest gevoelige wijzigingen betreffen deze van IAS 32 en 39 die handelen over de verwerking in de jaarrekening van financiële instrumenten. EFRAG heeft nogal wat bedenkingen rond IAS 39. Door sommigen wordt de “fair value” accounting mee verantwoordelijk geacht voor het debacle dat de beurzen en sommige vennootschappen hebben gekend. EFRAG vindt dat deze standaard complex en controversieel blijft en daardoor verdere wijzigingen moet ondergaan. Zo vindt EFRAG dat de voorgestelde regeling voor “hedge accounting” gesteund moet worden op algemene principes; de regels inzake het niet meer opnemen in de balans van financiële instrumenten blijven volgens EFRAG leemten vertonen. Verder heeft EFRAG felle kritiek op de methodes die de IASB voorstelt om waardeverminderingen voor kredietverliezen te bepalen. ¶